

AINE: käsitöö ja kodundus

KLASS: 5.klass

TUNDIDE ARV: 70 tundi

AINE ÕPPE-EESMÄRGID:

õpilane:

- 1) tunneb rahulolu praktilisest eneseteostusest; hindab tööd ja töö tegijat;
- 2) mõistab tehnoloogia arengut, näeb sellest tulenevaid muutusi töös ning nende mõju keskkonnale;
- 3) kavandab ja teostab oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid;
- 4) võrdleb ja kasutab erinevaid materjale;
- 5) teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
- 6) töötab meeskonnas ja tajub oma võimeid ühistöös;
- 7) lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
- 8) tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana;
- 9) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri ning teadvustab oma kohta mitmekultuurilises maailmas.

Õppesisu	Lõiming teiste õppeainetega	Õpitulemused	Õppetegevused, metoodilised soovitused ja näited võimalikest tööülesannetest
Kodundus (16 tundi)			
<p>Töö organiseerimine ja hügieen (4 tundi) Isikliku hügieeni nõuded köögis töötamisel. Ohutus. Nõude pesemine käsitsi ja masinaga, köögi korrashoid. Jäätmete sorteerimine. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine.</p> <p>Toidu valmistamine Retsept. Mõõdühikud.</p>	<p>Loodusõpetus - Kodukoha looduskeskkonna muutumine inimtegevuse tulemusena. Jäätmekäitlus. Säästev tarbimine.</p> <p>Inimeseõpetus (I kooliaste) – Meeskonnatöö. Tööjaotus. Sallivus. Üksteise eest hoolitsemine ja teiste abistamine.</p> <p>Matemaatika - Harilik ja kümnendmurd.</p> <p>Matemaatika (I kooliaste) - Massiühikud gramm, kilogramm, tonn. Massiühikute</p>	<p>Teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötamisel.</p> <p>Järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab korras oma töökoha.</p> <p>Tunneb jäätmete hoolimatust käitlemisest tulenevaid ohte keskkonnale ning enda võimalusi jäätmete kesk-konnasõbralikule käitlemisele kaasaaitamiseks.</p> <p>Kasutab mõõdunõusid ja kaalu.</p> <p>Valmistab lihtsamaid tervislikke toite.</p>	<p>Rühmade moodustamine. Ühine vestlus üksteisega arvestamise tähtsusest, et ennetada mõne õpilase tõrjutust rühmatöös. Töötamine rühmas, tööülesannete jaotamine. Tutvumine õppeköögiga.</p> <p>Retsept ja mõõdühikud, lühendid retseptides. Praktiline ülesanne rühmale: mõõtmine ja kaalumise, mõõdühikute teisendamine. Prügi sorteerimine ja nõude pesemise kord kooli õppeköögis, selle võrdlemine koduste võimalustega.</p> <p>Praktiline töö: Lihtsa retsepti järgi ühistööna toidu valmistamine, mille käigus toiduaineid nii mõõdetakse kui kaalutakse. Tähelepanu pööratakse hügieenireeglitele ning köögi korrastamisele ning jäätmete sorteerimisele.</p>

	<p>vahelised seosed. Mahuühik liiter. kasutab mõõtmisel sobivaid mõõtühikuid, kirjeldab mõõtühikute suurust temale tuttavate suuruste kaudu; Eesti keel – üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri.</p>		
<p>Lauakombed (4 tundi) Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loomingu- võimalused. Lauapesu, - nõud ja –kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks.</p>	<p>Inimeseõpetus - Käitumisreeglid. Minu käitumise mõju ja tagajärjed. Kunstiõpetus - Vormi ja funktsiooni seos, innovatiivsus. Jätkusuutliku tarbimise põhimõtted, kunsti ja disaini kaudu elukeskkonna parandamine.</p>	<p>Katab vastavalt toidukorrale laua, valides ja paigutades sobiva lauapesu, -nõud, ja –kaunistused. Peab kinni üldtuntud lauakommetest.</p>	<p>Arutelu teemal: Miks on vaja lauakombeid? Ülesanne: paiguta vastavalt menüüle lauale nõud (kasuta võib näiteks õpiku abi) Salvrätikute voltimine skeemi järgi. Praktiline töö: Küpsisetordi valmistamine, tee keetmine, laua katmine, korrektne lauas käitumine.</p>
<p>Toiduainete külmtöötlemine (8 tundi) Töövahendid köögis. Ohutus. Toiduainete</p>	<p>Matemaatika geomeetrilised kujundid igapäevaelus.</p>	<p>Valib töövahendid vastavalt töö eesmärgile ning kasutab neid ohutusnõudeid arvestades. Hindab grupi töötulemust.</p>	<p>Tutvumine töövahenditega õppekõrgis. Tutvumine tükeldusviisidega, aedviljade eeltöötlemisega. Viilud, kuubikud, rattad, ribad, kangid, sektorid.</p>

eeltöötlemine ja külmtöötlemine. Toiduainete lühiajaline säilitamine. Võileivad.		Teab väljendite “kõlblik kuni..” ja “parim enne...” tähendust.	Praktiline töö: erinevad võileivad, kokteili valmistamine. (retseptid on valitud nii, et nende käigus tuleb kasutada erinevaid töövahendeid ja ka aedvilju eeltöödelda). Oma tööle hinnangu andmine.
Käsitöö (30 tundi)			
Töö käik (2 tund) Töö planeerimine, vajalikud õppevahendid, ohutusnõuded käsitööklassis töötamisel		Järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab korras töökoha.	Tutvumine käsitööklassi töökohtade ja kodukorraga. Ohutus ja tagajärjed selle eiramisel. Mõttekaardi koostamine ja arutelu teemal “Miks on vaja töökoht korras hoida?”
Tikkimine (4 tundi) Töövahendid ja sobivad materjalid. Üherealised pisted. Töö käik Töötamine suulise juhendamise järgi. Töötamine tööjuhendi järgi.	Eesti keel – kaasõpilaste ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine. Tööjuhendi lugemine. Joonis jm visualiseerivad vahendid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.	Hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust. Töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi.	Tutvumine tikkimiseks sobivate materjalide ja töövahenditega. Tikkimisniidi kinnitamine töö alustamisel ja lõpetamisel. Pistete õppimine juteriidele suulise juhendamise ja õpiku või töölehe abil. Üherealised pisted: eelpiste, tikkpiste ja varspiste
Tikkimine. Kavandamine. (2 tund) Idee ja kavandi tähtsus eseme valmistamisel.	Kunstiõpetus - Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks	Kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid.	Kavandada 10x10 cm suurune lihtne tikand teemal “imeline lill”, mille tikkimisel saaks kasutada õpitud üherealisi pisteid. Materjalide valimine tikkimiseks.

<p>Tikkimine (8 tundi) Mustri kandmine riidele. Töö teostamine. Töö viimistlemine.</p>	<p>Matemaatika – mõisted horisontaalne, vertikaalne.</p>	<p>Kasutab tekstiileseme kaunistamisel üherealisi pisteid.</p>	<p>Vajadusel kavandi lihtsustamine, mustri kandmine riidele. Värvide valik ja tikkimine. Tikitud töö vormistamine õnnitluskaardina, kasutades sobivat värvilist kartongi.</p>
<p>Heegeldamine (2 tundi) Töövahendid ja sobivad materjalid. Ahelsilmuste heegeldamine.</p>	<p>Matemaatika – mõõtmine ja arvutamine.</p>	<p>Heegeldab põhisilmuseid.</p>	<p>Heegelnõela ja lõnga sobivuse kontrollimine. Algsilmuse ja ahelsilmuste moodustamine. Ühe ja kahevärvilise keti heegeldamine. Arvutusülesanne: kui palju kulub materjali kindla pikkusega keti heegeldamiseks. Arutelu rühmas: kahevärvilisele ketile otstarbe leidmine</p>
<p>Heegeldamine (8 tundi) Kinnissilmuste heegeldamine.</p> <p>Kavandamine Värvusõpetuse põhitõdede arvestamine esemete disainimisel.</p>	<p>Kunstiõpetus - Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant, koloriit.</p>	<p>Heegeldab põhisilmuseid.</p> <p>Kavandab omandatud tövõtete baasil väikese-mahulisi käsitööesemeid.</p> <p>Hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust.</p>	<p>Tutvumine heegeldatud esemetega. Kinnissilmuste heegeldamine. (Õpime kasutama tööjuhendit) Väikese heegeldatud eseme kavandamine (mobiilikotike, nõelapadi). Värvide valik- soojad ja külmad toonid. Töö heegeldamine. Viimistlemine.</p>
<p>Materjalid (4 tundi) Tekstiilkiudained. Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. (Lambavill)</p>	<p>Loodusõpetus</p>	<p>Kirjeldab looduslike kiud-ainete saamist ja põhiomadusi.</p>	<p>Õppefilm: lamba pügamine, villa töötlemine. Praktiline töö: tutvumine lambavillaga, lõngadega.</p>
<p>Tehnoloogiaõpetus (8 tundi)</p>			

<p>Tehnoloogia analüüsimine: positiivsed ja negatiivsed mõjud. Eetilised tõekspidamised tehnoloogia rakendamisel. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia. Praktilised tööd.</p>		<p>Väärtustab tehnoloogia eetilisust ning tarbib ressursse keskkonda säästvalt ja jätkusuutlikult. Valib toote valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid ning töötlemisviise. Valmistab omanäolisi tooteid, kasutades erinevaid töötlemisvõimalusi. Esitleb ja analüüsib tehtud tööd. Teadvustab ning järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid.</p>	<p>Õpilased teostavad mõned praktilised ülesanded/tööd. Soovitav on kasutada materjalina nt puitu, metalli, või elektroonika komponente.</p> <p>Oluline on õpilase tegevuse ja ümbritseva elukeskkonna analüüsimine ning lõiming.</p>
Projektõpe (16 tundi)			
<p>Nii käsitööd ja kodundust kui ka tehnoloogiaõpetust õppivad õpilased saavad valida kahe samaaegselt toimuva teema vahel (käsitööõpetaja viib läbi ühe valikteema, tehnoloogiaõpetaja teise). Valikteema Märgviltimine Vajalikud vahendid ja materjalid. Töö käik märgviltimisel.</p>	<p>Loodusõpetus Eesti keel – Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri). Nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine.</p>	<p>Leiab iseseisvalt lahendeid ülesannetele ning probleemidele.</p> <p>Kavandab ning valmistab omandatud töövõtete baasil väikesemahulisi käsitööesemeid.</p>	<p>Tutvumine erinevate vilditud töödega, ajakirjade, raamatutega. Praktiline töö: Ümara pallikese viltimine, sellest kuusehte kavandamine kasutades erinevaid kaunistusi – pärlid, tikkimispisted.</p>

Hindamine

Õpitulemuste omandamise hindamisel on oluline nii õpetaja sõnaline hinnang, hinne kui ka õpilase enda hinnang oma tööle.

Õppeülesande lahendamisel hinnatakse:

- kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);
- valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste kasutamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);
- töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust/kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);
- õpilase arengut, püüdlikkust, kodukorra täitmist.